

quonia vero postmodum caritas refriguit. et innocentia baptismalis. ut in pluribus perditur. ideo relicta fuit iudicio et conscientie uniuscuiusque. ut contingeret quando se dispositum cognosceret. ne manducaret ad suam damnationem et quod homines inceptum suum negligenter. ideo iter institutum fuit quod frequenter. **U**n anacletus papa instituit ut quando quicumque veniret ad ecclesiam contingerent. **S**ed quod multi frequenter habebant ecclesiam. qui se non bene preparabant. ideo instituit papa fabianus. ut ter in anno contingerent scilicet in natali pasche et penthecoste. quod in his festiuitatibus melius se preparabant. **E**t quia homines in istis tribus festis et temporibus ad huc negligentes erant. id ad extremum est ad pascha rediit: quod precepit ipse preparandi. scilicet quod dicitur gesima. **U**n si homo sentit se feruidum sicut in statu ecclesie primitiue contingeret frequenter. sed si se in statu medio habet. aliquando debet cessare ut desinat reuerenter accedere. aliquando contingeret ut inflametur ardore. et tunc secundum illam partem secundum quam vident se melius proficere ad illam declinet. quod hoc solum per experientiam discere potest. dicens ergo. quod aliquibus est utile sepe contingeret. et aliquibus utile raro secundum dicta et cetera.

Secunda ferria post oculi.

Quarta audiuimus facta in capernaum. fac et haec in patria tua. luce. iij. ca. **I**tem **N**am ut videmus officium agere pro tua accione gratiam passus. sed subiectum debuit. **Q**uia. iij. de asia dicit phis. **A**c? aciuo? sunt in patiente predisposito. **A**gricola enim volens seminare ne cessario requirit terram aptam et dispositam ad hoc quod si semine iaceret in petra vel in terra scilicet non germinaret nec produceret fructum. **S**ic seminator verbi dei. requirit etiam homines dispositos et aptos pro susceptione doctrine. **N**on enim equilater omnibus proponendum est semine venturis. **N**on enim infidelibus et hereticis. nec induratis in malicia est predicandum. **U**n origenes. ut habet. xlij. di. **I**n mandatis habent. ut venientes ad ciuitatem. discam? prius quam in ea digni? sit. ut apud eum cibum sumam? quante magis noscere oportet quam quilibet ne sit is: cui imortalitatis verba credenda sunt. **S**olliciti enim esse debemus dicente christo. ne margaritas nostras mittam? ante porcos. ne forte educant eas pedibus. et canes ceteri diripiant. matth. vij. **E**t exponit augustinus. ij. li. de sermone domini in

te. c. xv. di. **S**acra scriptura dicitur sanctus qui non debet corrumpi. et margarite. qui non debet contemni. canes sunt ventris impugatores porci vero ventris contempiores. q. d. **N**olle te sacras scripturas aperire et predicare hereticis. infidelibus nec luxuriosis et carnalibus. ne vilipendant et reprehendant vos verberent et occident. **S**ed videtur christus contrarium fecisse: infidelibus et publicanis predicando. **R**esponderet sanctus? augustinus. hereticis siue infideles. aut ita sunt obstinati. quod de eorum conversione non speratur. aut sperat. si sic est eis predicandum. sic faciebant apostoli. si non. aut habitant cum alijs qui predicacionem recipiunt. et tunc est eis predicandum. **I**ta intelligit hoc dictum. **S**ic cum christus cognouit populum patris sue. scilicet de nazareth in malicia obstinatos et duos. nec dicitur nec facis posse eos conuenire. ibi non predicauit nec miracula fecit. sed capernaum accessit ad populum dispositum predicando. et miracula faciendo. **E**t ideo dixerunt ei iudei. **Q**uanta audiuimus et cetera. **U**bi dicitur vultus parentis et propinqui sunt carnis in omnibus preferendi. et videtur quod sic. gal. vlti. **O**peremur bonum ad omnes maxime aut ad domesticos fidei. **C**ontra. christus patriam suam reliquit. et carnis predicauit et beneficiat. ergo dicendum secundum magistru. iij. sententiarum di. xxix. quod domesticus siue propinquus est locutus in ordine caritatis. v. loco. carne? vero in. vi. **S**ecundum enim magistru? verus locus veritatis et dilectionis est. ut primo ante oia diligam? deum. **S**ecundo nomen? totum. **T**er?io parentes. scilicet patrem et matrem. **Q**uarto filios fratres? sorores: et huiusmodi. **Q**uinto domesticos. **S**exto extraneos et inimicos. **N**am ratio hoc dicitur quod illud quod est propinquus? potest respiciat et prius. sicut euam dicitur calous corporalis prius est ad loca propinquiora quam ad remotiora ergo a simili. contem?io maioris amoris? spualis prius respicit naturaliter quod est sibi propinquus? quam quod est remotius. **S**ed est notandum quod aliter est dicendum de propinquo et penite. eam ydoneo et minus ydoneo. **S**i enim propinqui sunt eque ydonei cum extraneis: potest quis suum propinquum vel amicum preferere extraneo. nisi forte ex hoc scandalus oratur. vel aliqui exinde malum exemplum accipiant. ut quando tunc tur probabilius: quod ex hoc alij etiam inducantur ad benefaciendum proproquis siue amicis minus dignis. **V**nius exemplum habemus **B**ea?tarum. quadragesimo septimo. vbi dicitur

citur q̄ pharao dixit ad ioseph de fratribus suis. q̄ si nosti in eis viros industres cōsti-
 tue eos magistros pecoz meoz. **S**i vero p-
 pinqu' amicus alicui' sit mun' ydone' ex
 nec nō debet eū p̄ferre in aliquo postposito
 gēneo meliori. alias talis dicit infidelis di-
 spēsator. q̄ negociū qd̄ gent non meliorat
 ei possit. **Exēpiū** patet etiā in saluatore. q̄
 petētib' cōsanguineis. vt vnus ad dextera
 et ali' ad sinistra i regno suo sederet. respō-
 dit. **Nescitis** qd̄ petatis. **Per** hoc etiā dicit
 ad argu. cōtrariū. q̄ exīci erāt ppinqs 2 cō-
 parationis meliores. ideo eos p̄uult 2 multa
 bona eis fecit. **Uñ** hieo. sup leuit. viij. c.
 dicit. **Qui** p̄stantior ē ex oi p̄plo. q̄ doctior
 qui sanctor' q̄ i oi v̄tute eminētor: ille eli-
 gat ad sacerdotiū. **Qd̄** tamē minime hodie
 ieruat: plus īspicit potētia q̄ sapiētia. nobi-
 lius q̄ vultus. burla plena q̄ mens serena.
Et ideo recto ordine pensō. necessario oīz
 patimur inuersionē. **A** **Q**uerit uerū
 vnū hō maiorī debito teneat īformare īfide-
 les. q̄ in fide īstructos. **Ad** qd̄ respōdēdū p̄-
 mitto tale m̄ dīstīctōez. q̄ alio 2 alio mo-
 do īformādī gētiles Iudei heretici Ier ve-
 nī xpianī. **P**rimo gētiles īstruendi sunt per
 ratios natu rales. vt ad fidei fīdamētū pol-
 sine puenire p̄bat. gētiles nō cōueniūt no-
 bifī in auctoritate alicui' sacre scripture. p-
 quā possint cōmitti. ergo p ratios cōmūce
 ai sunt 2 inducēdi. vt fidei nostre adbereāt
Añs est sancti tho. in sum. cōtra gentiles .
 li. i. c. ij. et cōsequētia tenet. q̄ vbi deficiat au-
 thoritas ad ratios curēdū ē. q̄ ius naturale
 cōe ē omī natōi dī. i. ius naturale. **S**ecūdo
 iudeis ostēdēdū est vctus testamētū male
 inuelligētiē. vt p hoc ad fidē īclinētur. et sic
 beatus siluester conat' ē quosdā adducere
 ad veritatis viā. vīpatz i legēda eius. **T**er-
 tio heretici tam p ratios naturalē q̄ p vey-
 testamētū 2 nouū iducēdi sunt vt ad gremi-
 um sancte matris ecclesie redeāt. et sicut pa-
 tet i aliq̄b' plures sūt ad fidē reducti. **Q**uar-
 to tam gētiles q̄ iudei. necmō heretici sunt
 miraculis ad fidē reuerit. patz q̄ de multis
 tantis quoz quidā gētiles. quā iudeos. q̄
 dam hereticos p miracula cōuenerūt. et h-
 marie fuit necessariū in p̄mittua ecclia. vt
 patz i glo. sup illo verbo. **S**igna aut̄ eos q̄
 credidēnt. bee sequētur marci. vlti. **Q**uin-
 to gentiles magis errant q̄ iudei. et iudei

q̄ heretici supple ītelligēdo circa plura. p̄ba-
 tur plus negat de scriptura gētiles q̄ iudei
 et iudei q̄ heretici: qz heretici circa aliquos
 articulos errāt iamū. iudei autē toti nouū
 testamētū negāt et vey male īterp: ā. ur gē-
 tiles autē tota iacram scripturā negāt. īqu-
 tuz tāgit fidē nostrā. **S**extio heretici grau-
 et piculofius errāt q̄ iudei. et iudei q̄ gēti-
 les. p̄bat. §. grau' peccat q̄ nō īplet qd̄ pro-
 misit. q̄ q̄ nō implet qd̄ nō pmisit. s̄ hereti-
 ca fide apostatant. et tamē vt fideles. licz
 nō sunt ad huc aliqd̄ tenētur et sub prectū ra-
 lia plura mala possunt bzaxare. et ita possūt
 etiā facere iudei ai q̄b' testamētū habem'
 cōmune qd̄ male vi dicitū est īterp: ātur. **S**e-
 ptimo respōdēdo ad q̄siū. hō maiorī debi-
 to tenet īformare īfideles q̄ īstructos i fide
 dūmō credat aliqd̄ boni efficere. qz ma' p̄-
 culū iminet ex pte infidelū et maxime here-
 ticoz fidelū q̄ fidelū 2c. **Q**uāta nūc ad
 cōtinuatiōez euāgelij. heri dicitū est. quō ad
 uersari' inuadiū possidēt. hodie docemur
 fugere inuadiēte 2 secūdū hoc ues sunt p-
 tes principales declarande.

In pria vana iudeoz postulatio. In prim.
 In secūda ceca p̄beoz p̄turbatio. repleu.
 In tertia iura xpi declinatio. ibi ihs auicz.

Quantum ad pri-

mā ihu exūtēte i nazareth. dixerūt scribe et
 p̄baitici. **Q**uāta audiuim'. q. d. **N**escimus
 an rumores illi veri sint. q̄ dicuntur de tuis
 miraculis. nisi etiā h i nazareth: q̄ ē ciuitas
 tua etiā p̄baiticis. **E**t vocāt nazaret ei' pa-
 triaz. qz ibi cōcept'. educat' seu nutru' fuit
 et i berbleē nat'. **R**espōdit ihs amē
 dico vobis. **N**emo p̄pba generaliter loquē-
 do accept' ē i patria sua. **E**x q̄b' videt xps
 velle īferre. s̄ ego suz p̄pba vobis i lege pro-
 missus. **D**eū. xviij. p̄pbaz de gēte tua. et d-
 fiatib' suscitabit tibi dñs de'. ipm audies
 s̄ me nō accipis. imo cōtēntis. q̄re n̄ estis
 digni q̄ iter vos miracula faciā p̄pter vīam
 icrudelitātē. **E**t h̄ oñdēdo adducit duo etē-
 pla p̄baita vitatē sui dicit. s̄ p̄pbat eē magis
 acceptos īter alienos q̄ īter p̄prios. **P**rimū
 sumit. iij. regū. xviij. d̄ helya q̄ tpe migne fa-
 mis d̄relic' ab oib' viduis gētis suc israel
 accept' fuit deuote. et sustētat' a quadā vi-
 dua gētili. **E**t silr h̄ a suis p̄secut' fuit. et g-
 etiā ab eis suū sumpuit bñficiū alijs p̄ferēdo

Et ideo non mirū si instar helye xps apud
 cēneos. et nō apud suos incredulos 2 in-
 tos miracula fecit dicēs. i. veritate dico vo-
 bis. Nota sacra ē modica vrb̄ inter tyru
 et sydonē. Exēplū secūda sumitur. iij. reg.
 v. de helyeo q̄ uer pp̄lm suū israel neminē
 a lepra curauit. s̄ tantū gētilē cēneū scz naa-
 mā h̄ r̄ū pp̄ter in ḡtitudinē gentis sue israel
 et ei⁹ ydolatriā qz tūc colēbāt vitulos aure-
 os. quos hieroboā fecit iserēdo sicut pat̄. si
 ergo isti famosissimi pp̄be nō fuerūt accepti
 pp̄ter ppli in ḡtitudiez. et apud cēneos mira-
 cula ostēderūt qre nō etiā xps exim⁹ pp̄ba-
 tū pōt pp̄ter in ḡtitudiez 2 maliciā gētis sue
 fugere. et se ad aliā gēte deuotiā transſerre.
 vbi reuerēter suscipit. et bonū fr̄i cū opat̄.
Moraliter ē notādū. q̄ iter alia q̄ red-
 dūt boiez iustū 2 sanctū p̄cipūbilē ē nimia
 familiaritas. hō est quā uicūqz uiuissus. si
 inter alios cōmorat̄. vltio nihil curat̄ cōtē-
 nitur. Quare p̄hs dicēde regimie p̄cipū. Ni-
 mia familiaritas parit cōtēniū. Et. ff. de offi-
 cio p̄sdis. l. obseruādū. Ex cōuersatōe cōli
 cōtēno dignitatis nascit̄. Debēt ergo p̄sone
 honeste et superioris dignitatis se subtrabe-
 re a cōmūis 2 cōuersatōib⁹ iserōz. ne cō-
 tēnibiles habeantur. Et spec. aluer sacerdotis
 cuiuscūqz cōditōis existat. debēt vitare tab-
 nas publicas. vbi sunt cōsoria 2 cōmūia
 lay coz. ex de vita 2 bo. de. clenci officia. et
 in de. i. et. ij. co. ii. ec. Et specialiter in clē-
 ligis b̄ de cōmūis i q̄b⁹ sunt ioculatores 2
 ludores. et h̄mōi infames p̄sone. cū q̄b⁹ nō
 licz clerici 2 religiosi est. alias licet pos-
 sunt cū honestis p̄soms esse quos emēdare
 possunt vbo 2 exēplo. sicut xps. vñ. i. petri
 ij. Cōuersatōz vestra habeat iter gētes bo-
 naz. s̄ licz multa habeat. ur sanctitatis 2
 honestatis exēplana tam i vita xpi 2 san-
 ctōz patrū. q̄ etiā ad huc supueniētū deuo-
 tōz religioz sacerdotū 2 seculariū p̄sona-
 rū. null⁹ tamē coz i patria sua. scz i hoc mū-
 do acceptat neqz iustus p̄dicatur pp̄ter
 vicioz carnaliū expiētie cōtinuitatem.
 Nature infecte ad male loquēdū p̄nuaiem.
 viciozqz vite diffōmitatē.
Ratio pami patz. Naz secūdū Cris. sup
 math. Ois hō estimat secūdū se alteruz. nec
 potest melius sentire de altero: q̄ ipse sentit
 de ie. Ecce fornicarius nō minē estimat ca-
 sit. m. supbus neminē putat hūiles. Cuius

ratio est. qz receptū est in recipiente p̄ modū
 recipiēti. Sicut patz de dulci recepto i lin-
 gua febricātis de quo dicit 2 iudicat qd sit
 amara. qz lingua amaro humore ificit. Sic
 cū hoies seculares carnalia desideria 2 spur-
 citas mūdi cōtinue exercētis 2 expiēti-
 sint. ergo carnales religiosos 2 sanctos vi-
 ros tales esse iudicant qles ipi sunt. Qd in
 iudiciū temerariū ap̄lus. p̄hibet dicēs No-
 lite ante tēpus iudicare. i. coz. iij. de tali iu-
 dicio etiā habetur. xi. q. iij. temerariū. vbi
 dicit qd nō ē curādū iudiciū hūianū vbi est
 bona cōsciētia. qz tale iudiciū est temerariū
 Debēt ergo tales ifecu peccatis. p̄mo scip-
 sos iudicare. qz secūdū apostolū. Si nos ip-
 sos iudicemus: vtiqz nō iudicemur. vñ
 dicit quidā frater in viti pami. q̄ quādo do-
 min⁹ flagellauit egiptū in p̄io genitus suis
 nō erat dom⁹ i qua n̄ erat moriū. Et dicit
 discipul⁹ qd est hoc. Respōdit senex. si q̄s vi-
 det peccata sua nō cōsiderat aliena nec iudi-
 cat. Sicut etiā legit̄ in viti pami. Qd quā
 frater in sibi aliquādo iuenius est culpabi-
 lis. Et miserūt seniores ad abbatē moyten
 vt veniret. et noluit venire. misērit autē se-
 cūdo dicētes. veni. qz fratres te expectant. Et
 surgens venit tollens secū spōria yeuisū
 maz. et iplēuit eaz arena 2 portauit. Illi ve-
 ro exterrit ei obuiā dicētes. qd est b̄ pater di-
 xit eis senex. Peccā mea sunt post me curren-
 tia. et ea nō video. et veni ego hodie aliena
 iudicare peccata. illi autē audiētes nihil lo-
 cuti sunt. vñ dixit ali⁹ senex. Nō iudices for-
 nicatōz si castus es. qz s̄līr legē p̄uancans
 Qui em̄ dixit. nō fornicabens. etiā dixit. si
 iudices. Vñ frater qdā interrogauit senē di.
 Si videro culpā fratris mei. bonū ne ē cō-
 re. dixit ei senex. Quacūqz hora regim⁹ pec-
 cata fratris regit de peccā nostra. et quādo p-
 diderim⁹. de p̄det nostrū peccā. **A**d
 cūdo dico qz pp̄be. i. boni viruosi cōtēnibi-
 les sunt mūdo 2 nō acceptantur a munda-
 nis pp̄ter infectionē nature. Nā tanta est in-
 fectio nature humane. qz omēs homines p̄ni-
 sunt ad malum. et ideo promozes ad deira-
 bendum. et ad malum dicendū q̄ bonū lo-
 quendum: immo que ignorantur quo fine
 fiant. et licet quādoqz bono fine: ad maluz
 tamen interpretantur. Cuius causa est. quia
 hūana locutio est inuoluta de ratiōib⁹ 2
 salūis. Vñ in plogo sentētiay dicit magi.

Quid non dubitamus humani eloquii sermonem
 semper calumnie et detractorum emulorum fuisse super
 positum. Hoc est etiam quod gen. viij. dicitur. **S**e-
 sus enim et cogitatio humani cordis in malum propensa
 sunt. scilicet ad detrahendum et male iudicandum. con-
 tra doctrinam moralis carbonis. d. **E**stima-
 tiones retine. **S**ed dubitatur an aliquo modo li-
 ceat alicui malum dicere. vel iudicare de pro-
 prio suo. **A**d hoc dicitur. quod hoc potest vno
 modo ex evidenti facti ut quis alium iudicat et di-
 cat homicidam: qui vidit eum interficere hominem. et
 hoc nullum est. **S**ecundo modo ex signis eiden-
 tibus. ut cum quis dicit vel iudicat aliquem for-
 nicatorem. quod vidit eum cum aliquo nudum et solum
 cum nuda et sola. hoc etiam nullum est peccatum. **T**er-
 tio in signis leuibus. et in hoc iudicio est triplex
 gradus. **P**rimus quando quis ex signis leuibus incipit
 dubitare de bonitate fratris. et hoc est peccatum
 veniale. quod peccat ex humana fragilitate. et hoc non
 vocatur proprie iudicium. sed suspitio. **S**ecundus gra-
 dus quando ex talibus signis firmius tenet in
 animo quod frater sit malus. et hoc proprie est iudicium. quod
 iudicium importat sententiam firmam. et est peccatum
 mortale. quod contrariatur caritati. **T**ertius quando ex
 talibus signis leuibus non solum predicto modo iu-
 dicat. sed etiam peccat ad manifestatorem et ad pu-
 nitorem fratris. et hoc ad hoc est grauissimum. quod non so-
 lum est contra caritatem. sed etiam contra iustitiam equitatem
Hoc tamen modo acceptatorem est. propter vitium dif-
 formitatis. Nam sicut terra non se compatitur. sed
 mutuo se expellunt. sic vita bonorum est detrimen-
 tum malorum. sic patet in christo et iudeis. Nam quod
 vita christi fuit bona et iudeorum mala. Ideo tre-
 quenter ab eo reprehensi et vitii: vitam suam repugnabant.
 dicentes cum esse blasphemum malefactorum
 et violatorem legis. **S**ic et modo non est tante
 scitans religiosus: qui si malicia et vitam hominum
 non reclamare. vita eius vilipendit et ipse rep-
 bat. **E**st enim de veritate audienda. sic de sunt
 prode aqua benedicite. quando enim aqua datur bene-
 dicta a sacerdote post missam: totus populus de-
 uote applaudit et accurrit appropinquando ad
 sacerdotem. Deponunt caput in iudicium captiuum.
 extendunt manus et vestes ut aqua benedicere
 cupiant. sed si sacerdos liberaliter suspenderit aquam
 sua in avertit se et fugit. et contra sacerdotem
 munitur. **S**ic nobilitates et ignobiles cum au-
 diunt de aliquo predicatore deuoto religioso
 quod dicit hominibus veritatem: mirabiliter applau-
 dunt et comedant. et sermones eius frequenter
 secum si contingat quod ad vitam propria eorum se indi-

nat et largiter dat contritionem statim remur-
 murant et faciem auerunt. predicatorem comitent
 et vitam eius reprehendunt. ij. thi. iij. **V**eritate
 quod audiuissent auerent. ad fabulas autem conuer-
 tentur. **A**ugu. xi. q. ij. nemo puorum. **M**elius est
 pro veritate supplicium pati quam pro adulatione recipere
 beneficium. **I**tem ibidem pellagius vnicuique pro
 iudicandum est: ne aliquem iniuste persequatur
 iudicet vel puniat. ne ipsum persequatur et pu-
 niat et iudicet. et sic patet 2c.

Quantum ad secun-

dam partem notandum quod humane nequicie
 proprium est. quod si rationibus vinctis non acquiescere
 iudicium in natura primum. et ex ira in malum actum ir-
 ruere. et quod in homicidium. **E**t quod pharisaei
 a christo manifestis fuerunt rationibus et exemplis
 superari. ideo in natura concitati ducentes christum in ci-
 uitate scilicet nazareth in sepulchrum montis. ut eum
 perirent et occiderent. **M**oraliter
 est notandum. quod ignis ratione sue caliditatis est
 maxime acuminatus inter omnia elementa. **N**am sim-
 pliciter. ij. de anima. posset augeri in infinitum. quo
 usque et est combustibile et ergo summo studio
 cauendum est ne fiant incendia. ut enim beatus in
 legibus. ff. de officio prefecit vigiliam per totum.
 Zimur magnam custodiam ignis habebat. **O**-
 rator enim rome erat per imperatores. quod vnus i-
 ciuitate prefecit: iue magister vigiliam erat. qui
 cum alijs ibi subiectis. per totam noctem diligenter
 vigilabat et omnia loca urbis visitabat. et ne in-
 cendia fierent per negligentiam. iugiter omnes
 admonere. ut vnusquisque apud se in domo ha-
 beret. et negligenter fustibus et flagellis et
 alijs grauibus penis arcebat. **T**alis cu-
 stodia etiam apud nos super est habenda. **S**ed cum ignis
 spiritualis scilicet ira grauior et multo periculiosior dānabili-
 or sit quam ignis corporalis. ideo rationem: cu-
 stodia et diligentia habenda est ne incendiamur
 ira. **N**am iracundia iterum peccata moralia annu-
 merat. di. xxv. §. alias de quibus dicitur. **Q**uicunque
 enim aliquid de istis peccatis in se dñari cognoue-
 rit. nisi digne se emendauerit et si habuerit
 spacium longo tempore: penitentiam non egerit et
 largas elemosinas non erogauerit et a pec-
 catis ipsis non abstinuerit: illo transitorio igne
 de quo dicit apostolus purgari non poterit. sed eter-
 na illius flamma sine vilo remedio cruciabit
Dicitur etiam iracundia tam alium et dānosum
 peccatum quod subtrahit.
Deo effectum sue potentie.

Proximo affectu debite benivolentie.
 Proprio subiecto aspectu ratio 2 intelligentie.
 Nulli enim nisi deo competat ratio sue potentie 2
 culpas iudicialiter vindicare. bonos simpli-
 citer iudicare. et eis liberaliter sua bona dare
 et legare. Sed contra illa inueniuntur iracundia in
 oibus. Primo auferat a deo vindictam. quia ira
 est discordiatus appetitus vindicte. 2 deo dicit
 Ro. xij. Mihi vindicta 2 ego retribuam. De
 us enim duo sibi reseruauit. scilicet gloriam 2 vin-
 dictam. sed vnus vult sibi subtrahere superbus
 2 alterum iracundus. De gloria dei dicitur ysa. xl.
 viij. Gloriam meam alteri non dabo. et aplos. So-
 li deo honor 2 gloria. Secundo iracundus deo i-
 uniat. ex eo quod expellit eum a habitatione
 terre. de quo ps. factus est in pace locus eius
 2 habitatio eius in syon. i. in monte sion. Quia
 locus pacis conturbat iracundus. puer. xv. Vir
 iracundus prouocat iras. Tertio deo inueniat
 impediendo ne legatum dei stare possit. Lega-
 tus enim deus hominibus pacem in fine vite: dicens
 Job. xiiij. Pacem relinquo vobis pacem meam
 dono vobis. Et ideo iracundus tanquam obsecra-
 tus a dyabolo. et excoriat a deo est vitiosus
 puer. xxiij. noli esse amicus homini iracundo neque
 socius eius viro furioso. **Sed** diceret
 quis. videtur quod ira non sit peccatum. Peccatum enim
 secundum deum dicitur. demeremur. si passionibus non mere-
 mur. si nec vituperamur. ut dicitur. ij. cor. ergo
 nulla passio est peccatum. Ira autem est passio 2 c.
 Contra hoc dicitur aplos ad eph. iij. Ois indigno
 2 ira tollat a vobis. Respondet tho. i. in secunda sede. q.
 clviij. Quod ira proprie noiat quaedam passionem
 Passio autem appetitus sensitui in tantum est bona
 in quantum ratione regulatur. si autem ordinem rationis ex-
 cludat est mala. Ordo autem rationis in ira potest
 tunc ad duo. Primum quantum ad appetibile
 in quod tendit quod est vindicta. Unde si aliquis ap-
 petat quod secundum ordinem rationis fiat. vindicta
 est laudabilis et appetitus 2 vocatur ira per zelum
 si autem aliquis appetat quod fiat vindicta quod
 autem contra ordinem rationis. puta si appetat pu-
 niri cum quod non meruit. vel ultra quam meruit. vel
 etiam non in legitimum ordinem. vel non propter de-
 bitum finem. quod est conservatio iusticie. 2 correctio
 culpe. erit appetitus ille iracundus. et noia-
 tur in peccatum. Alio modo attenditur ordo rationis
 circa modum ad modum irascendi. ut scilicet mo-
 dus. ne non imoderate feruescat nec iterum nec
 extenuis. Quod quidem si premitur non erit ir-
 acundus peccatum. et si aliquis appetat iustam vindi-

etiam. Ad obiectiones igitur dicitur. Quod quia passio
 potest esse regulata ratione vel non. et ideo se-
 cundum passionem absolute considerata. non potest
 ratio meriti vel demeriti. seu laudis vel
 vituperij. sed tamen quod est regulata ratione potest ha-
 bere rationem meritorij 2 laudabilis. et contra-
 rio. sed quod non est regulata ratione. potest habere ra-
 tionem demeriti 2 vituperabilis. Et ideo ibidem
 philosophus dicit. quod laudatur vel vituperatur quod alter
 sentit. Secundo ita subtrahitur proximo affectu de-
 bite benivolentie. Tenor enim proximi est salua-
 re substantiam famam 2 personam. **Sed** con-
 tra illa ira compellit aliquem ad nocendum pro-
 ximo scilicet substantiam deperdendo. ezech. xxi. Ob-
 iurgatio 2 ira annullabunt substantiam: famam eni-
 am 2 personam. scilicet famam diffamando. et personam
 trucidando. unde. xi. q. iij. cum apud. Ira facit
 homines talia committere de quibus post multum bonum
 solet dolere: homini iratus quod diffamat proximum
 vel occidit. comparatur apertum. quod secundum philosophum
 est animal iracundum. nullam recipiens disciplinam si
 potest se morti exponit. quod domesticatur. non
 cum multum et lesiuum 2 pro modico irascitur 2
 proximum inuadit. sic iracundus pro leui facto vel ver-
 bo 2 frequenter pro modica iniuria diffamat.
 vberat iacerat destruit et occidit proximos
 suos. et potius vult mortaliter peccare. et sic
 ipsum ad peccatum temporalis 2 eternalis mortis da-
 re quam velit proximo suo peccare. De tali primo qui
 sic recepit nocumtum ab iracundo dicitur ps. Ex-
 temiauit eum aper de silua. et singularis ferus
 deperdit eum. unde matth. v. dicit deus. Ois qui ir-
 scitur fratri suo. reus erit iudicio. vbi dicit
 glo. quod pro illa ira que ibi tanguntur. scilicet iudi-
 cium iherosolimitanum 2 gebennam. ouerit mansos eter-
 na damnatione pro modo peccati singulariter exprimitur
Sed queritur an ois ira sit peccatum mor-
 tale. Et videtur quod sic per iam dicta. per dicitur
 irascimur et nolite peccare. Super quo verbo
 dicitur glo. Venialis est ira. quod non ducit ad et-
 ternum. Respondet. s. tho. i. in secunda sede. q. clviij. quod
 motus ire potest esse iordialis 2 peccatum dupliciter
 vno modo ex parte appetibilis. vtpote cum aliquis ap-
 petat iniustam vindictam. 2 sic ex genere suo ira
 est peccatum mortale. quod contrariatur caritati 2 iu-
 sticie. potest in contingere. quod talis appetitus sit pec-
 catum veniale. propter imperfectum actum. quod quidem ipse
 motus ire prouenit in actu rationis. vel ex parte
 appetibilis. puta cum aliquis appetit in aliquo
 modico se vindicare. quod quoniam in bilis est reputatum

ira q̄ si etiam actus inferatur. nō esset peccatū mortale si aliq̄s puta pax trahat aliq̄e pue nū p̄ capillos vel aliq̄d b̄mōi. Alio mō pōt esse motus inordinatus ire. q̄m̄ ad modū irascēdi. vt pote si nimis ardēter irascat interi⁹ vel si nimis exteri⁹ manifestet signa ire. Et sic ira secūdu se nō habz i suo genere ratōez mortāl peccati. pōt tamē cōtingere q̄ sit peccatū mortale. puta si ex vebemētia ire aliq̄s excidat a dilectōe dei 2 pximi. Ad obieciōnē igit̄ dicēdi. q̄ ex illa auctoritate nō habet. q̄ ois ira sit peccatū mortale. s̄ q̄ stultū p̄ iracūdiā spūaliter occidūtur in q̄m̄ se nō refrenādo p̄ ratōez motū ire dilabūtur i ali qua peccata mortalia. puta i blasphemā dē v̄l iniuriā pximi. **T**ertio ira p̄prio sub iccio subtrahit 2 destruit irā. primo subtrahit bonostatē corp̄alis dispositōis. se cūdo i pedū potestātē naturalis ratōis. tertio minu it quāritatē vitalis duratōis. **P**rimū patet. q̄ quāritatē q̄ p̄sona sit pulcra mutata tamen p̄irāz. Nā verit̄ oculos. faciē 1 man⁹ 2 pedes nuber in facie vel palefacit. spumat i ore man⁹ tremulat. lingua cespitat. et totus bō alienat. De illo loq̄tur seneca. ij. 2. iij. de ira dicēs. nihil eque p̄fuit iratū. sicut iuueri de fornicatē rei. Nā i ea facies turbat. ora pulcerima sedat. cur vos vul⁹ ex nāq̄llissimis reddat. Et seq̄tur q̄lem puras cuius imago tāferda ē. Ideo dicit q̄dam q̄ irans p̄fuit i spicere speculū vt imago rep̄cussa ostēderet bōi suā deformitatē. De illo. **S**ecūdo ipe dit potestātē naturalis ratōis. **I**ux̄ illud ca. thonis. **I**ra ipe dit aim. ne possit cernere ve rū. Et ideo dyabol⁹ facit sicut astur⁹ piscatōr. q̄ quādo facilliter vult decipe pisces. turbat aquā et tūc ē secū⁹. q̄ pisces nō possunt cernere reibe. et piculū p̄positū. **E**odē modo dyabol⁹ facit inuitēdo i quācūq̄ cōgre gatōez ire turbatōez 2 rixē p̄ aliqua iracū daz p̄sonā. vt possit liberi⁹ eas capere p̄ peccata. et ad placū mactare. **T**ertio ira minu it quāritatē vitalis duratōis. **A**ialia em̄ ex cessiue colerica sunt naturaliter breuis vite fm̄ pl̄m. sic maxie apparet i canib⁹. Et b̄ ē etiā q̄ dicit̄ eccl̄i. xxx. **Z**elus 2 iracūdia minu it dies 2 ante tēpus senectū adducēt. et ideo antiq̄ dixerūt iram esse breuē insaniaz et ideo maxie est cauēda cū sit peior dyabo lo. Nam legio demomonū potest esse i vno boie. duo aut̄ iracūdi nō possunt simul esse

in vna domo. **S**ed querit̄ an ira sit maximū peccatū 2 grauissimū. Et videtur q̄ sic fm̄ cris̄. Nihil ē turpi⁹ visu furētis. cr̄ go 2c. **R**espōdet tho. vbi s̄. q̄ etiā p̄ri⁹ di cū ē. **I**nordinatio ire fm̄ duo attendit. scz se cūdu in debitu appetibile. et se cūdu in debi tū modū irascēdi. quāntū igit̄ ad appetibile q̄ iratus appetit. videtur ira esse minimuz peccatoz. appetit em̄ malū pene alicui⁹ sub ratōe boni qd̄ ē vindicta. et ideo ex parte mali qd̄ appetit cōuenit peccatū ire cū illis peccatis q̄ appetit malū pximi. puta cū in uidia 2 odio. s̄ odiū appetit absolute malū alicui⁹ in q̄m̄ hui⁹. iuid⁹ aut̄ appetit malū alterius. p̄pter appetitū p̄prie glorie. sed ira tus appetit malū alterius sub ratōe iuste vi dicte. **E**x quo patz q̄ odiū est grau⁹ q̄ iur dia. et inuidia. q̄ ira. qz pei⁹ ē appetere ma lū sub ratōe mali. q̄ sub ratōe boni. et pei⁹ est appetere malū sub ratōe boni exterioris. qd̄ est honor vel gloria. q̄ sub ratōe rectitu dis iusticie. s̄ ex pte boni sub cui⁹ ratōe ap petit irat⁹ malū cōuenit irē cū peccato cōcu piscēne. qd̄ rēdit in aliq̄d bonū. et q̄m̄ ad hoc etiā absolute loquēdo peccatū ire vide tur esse min⁹ q̄ cōcupiscēne. quātomel⁹ ē bonū iusticie qd̄ appetit irat⁹. q̄ bonū dele crabile vel vtile. qd̄ appetit cōcupiscēs. vñ. phus dicit in. vij. eth. q̄ in cōtinēs cōcupi scēne ē turpior q̄ i cōtinēs ire. s̄ q̄m̄ ad ior diatōez q̄ ē secūdu modū irascēdi. ira habet quādā excellētā 2 velocitatē fm̄ motus. se cūdu illd̄ puer. xxvij. **I**ra nō habz misicor diaz nec erūpēs furor. et impetū cōcūati spi rit⁹ ferre q̄s poterit. **E**t de tali turpitudine di cit etiā Cris̄. i auctoritate pximi. scz q̄m̄ ad gest⁹ exteriores. q̄ pueniūt ex impetu ire.

Tertia pars in qua tractatur q̄luer xp̄us tute ac prudēt̄ decli nauit de furiosis iudeis. vt coz irā munga ret. **F**ecit ei xp̄s se inuisibile. et p̄ mediū coz ibat. **B**em̄. dicit̄ q̄ sub rupe saxū ei cessit sicut nix. i bis v̄bis de rupe v̄tice xp̄s descendēs 2 sub rupe latēs. saxū subterfugit ad tacūz vestis ip̄i. et sicut cera resoluta quēdā sūū effecit tante capacitatis i quo lineamēta ve stis imp̄ssa ad huc reseruā. ur. **R** **M**ora liter est notādū q̄ quā o maior est resistētia medij. tātomator ē motus et violētia. iij. p̄bi coz. **S**icut videm⁹ arbor magna m̄luz

resistens radicatus p ventum euellitur. vbi arundo cedens pmanet nec fragitur. Huius de causa pabolice loquedo altricatio facta fuit inter queru 2 arundine. vt hetur prius. Sic q uacido vel fumofo nuu resistere ver bis comeliosus 2 ena factus quando q le datur vbi patiecer cedens liberaf. Debz ergo ho furienti cedere ne furore accedat. et iraz ei? puocet vt habet. Cad. l. aulia. de vi pu blica 2 puuata. l. Oni graui? delinqt qui aliu ad iracundiam puocat. q ille q puoca tur. Possumus ergo cedere furienti. p

Subtractoem presentialitatis.
Supportatione loquacitatis.
Obuiationem benignitatis.

Dico em primo q ho debz se subtrahere 2 cedere psonaliter furienti. et sic mitigat eius iram. Sicut videm? qn olla bulies feruētis sine remouet ab igne. statim cessat ei? ebu lino. sic quando ho. subtrahit sua pntiaz a fumofo qesat ei? ira. puer. xx. Ho est ho q sepat se a cotetioib?. Exeplu i absalo. vt he tur. ij. regu. xiiij. q ppter homicidiu fratris sui amo. absco dit se a furore patris 2 latuit in iestur tribus antis vsqz ad placatoz pris. scdo ho dz supportare furie d malis vbis 2 incenuis. Na euz ligna subtrahuntur ab igne minuit ignis. et olla cessat ebullire. sic du verba incenua 2 puocatiua subtrahunt a fumofo mitigat eius ira. puer. xxvi. Cu de fecerint ligna extinguetur ignis 2 infuratioe subtraheta iurgia coqeset. Exeplu habet Job. viij. in muliere de pbsela in adulterio cora ihu a iudicis fumofo accusata. nihil re spodes a xpo e absoluta 2 libertati tradita

Quod hodie attendere debet mulieres. et maritos no verbis incitare. sed subtrahere verba. si eis displiceat verbera. **T**er tio ho debet furienti obuiare verbis ma sive tis. Nam si olle bulicu aqua frigida infun dat: statim ab ebullioe cessat. Sic si verba mollia refrigeratiua ire furienti pponatur ei? furor mitigatur. puer. xv. Resposio mollis frangit iram. sermo durus suscitatur furorem. Exeplu. ij. regu. xij. in roboam ad quez venit pplus israhel. dicez. Pater tu? sez sa lemō durissimū iugū nobis iposuit. tu er? go imine. vt feruim? ubi q inijt cōsiliūm sermoib?. et dixerūt ei. Hodie si obedieris populo huic 2 seruieris ei. et peritoni eoz ceteris. locutusqz fueris verba leuia ad cōf

enit tibi ferui cūctis diebus. q dereliquit cor filium senū. et populo dura respondit dicez Pater meus cecidit. vos flagellis. ego autē vos cedam scorpionibus. ppter qd pdidit decem tribus. Exeplu eua habet in viuis patru de quoda heremita: q obuiavit in be remo euda latroni. cui dixit heremita. quo vadis demō. Cui respōdit. Exquo sum de mon faciā sicut demō. et occidit eū. Postea altus heremita obuiavit ei. et dixit. Salue mi fr qd ille audies. iouis cotru? penituit. et ducius in heremū faci? est sanctus 2 de uotus monachus. Sic etiā xps descendēs 2 tacens: furorem iudeoz extinxit. et san? et saluus euasit 2c.

Seria tertia post Oculi.

Respiciens iherosolus in discipulos suos dixit sy moni petro. Si peccaueris in re frater tu? vade 2 corripe eū in ter te 2 ipm solū. math. xvij. **M**abus. viij. polu ucoz vult q armonia muliu boiez cōfiter 2 edificet. hoc etiam refert boet? in musica sua. loquēs de vtilitate musicē dicez. q va let ad euādū vel alleuādū diuersas infir muates 2 specialiter ab illis melācolias 2 lunaticis ipūz malū habz fugare. nō ex sui natura vel naturali viute. s ex eo q tollit in sticiā a melācolias 2 inqeritatē. ex qb? ma gis dispoim sunt ad vextoz demois. Sic etiā dicit. i. reg. xvi. Quod faul q verbar a d mone. alleuabatur qn dauid cybara p u uebat corā eo. qz illa amōia aliqiter dul corabat auditū ei? 2 appetitū. et iō minus tristabatur 2 api? erat ad illā vextoz. s ma xime fugabatur ppter vim crucis. vt dicit in glō. q i ligno cybare 2 corday ceterisōe si gurabatur. Sic amōia fraterne correcois modulata corā peccatore. q tristatur timore dānatōis. et inqeratur remorsu cōsciēte po tens exvatoz spīs maligi alleuare. 2 pec catorē qsi despau reuocare 2 cōsolari. In salomō. vt etiā hetur. xlv. di. Cū beat? ad moner dicez. percutit filiū tuū vinga. et libe rabis aiām ei? a morte. Ista etiaz percussio siue correctio debet esse cantatiua leuis 2 moderata. quia vt hetur. ff. ad. l. acqulū. pceptois nimia seuita culpe assignatur Si igitur videris fratrem in te peccantē: cantatiue 2 pie corripe eum in ter te. vt dicit